

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
 Helyben hazhoz hordva:
 Egész évre ..... 12 frt.
 Fél évre ..... 6 frt.
 Negyed évre ..... 3 frt.
 Egy hónap ..... 1 frt.

Videkre postán küldve:
 Egész évre ..... 14 frt. — kr.
 Fél évre ..... 7 frt. — kr.
 Negyed évre ..... 3 frt 50 kr.
 Egy hónap ..... 1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Szerkesztőség:
 Főtit. Hermann-udvar I. emelet, a főtérszélénél.

Bereménytelen leveleket csak ismét kezöl fogadjunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
 Főtit. a törvényszék mellett Neumann-háznak utczára nyíló helyiségében.

Hirdetések díjazásáért:
 Egyszer 5 kr. — ünnep- és vásárnap utáni szám 3 kr.

Lássuk csak...

Budapest, ápr. 27.

Azt hiszem, az ellenzéki sajtó nagyon bele lovagolta magát ebbe a Tolnay-féle ügybe. Egyelőre mi ez a mi ellenzéki sajtónak. Megrázta magát és kezdi elülről. De köszönet is ezen ungeriúrának annyit, amennyi a hitelnél lerontására tökéletesen elég. En legalább úgy tudom, hogy az ellenzéki sajtó megírhat valamit tisztán, amíg elhiszik neki egyszer, de akkor is meghánják: ha elhitték, mert felülnek vele rendezem.

Nézzük, mi ennek az államvasuti nagy revolutiónak a története:

Kezdetét vette az államvasuti hálózat a losonezi vonallal, melyet az állam a Lónyay Menyhért pénzügyminisztersége alatt váltott magához, aztán kiépítette Miskolcig, Rutkáiig és épített hozzá többet, vásárolt és a többi, szóval fokról-fokra a mai nagy hálózatnak jutott birtokába. Történt pedig mindez a Tolnay Lajos igazgatása, közvetítése és kezeltetése alatt. A folytonos vásárlás, építés és bővítés egy oly állapotot teremtett, mely bevezetné mondható nem volt, melylyel tökéletesen számot vetni nem lehetett, nem pedig annál inkább, mert az igazgatóság és kormány közötti viszony folyton a kezdetlegesség ama stádiumában volt, mely még a losonezi vasút megvételekor alakult, s melynek correct rendezésére, amint látszik, mindeddig, amíg Baross Gábor az államtitkárságot át nem vette, rá nem értek. Az államvasutak kezelését, amint tudjuk, Baross Hieronymus ellenőrizte, s amint Baross a miniszteriumba lépett, azonnal híre kelt a közte és Tolnay közt lábrakapott feszültségnek.

Mert is az államvasutak dolga nagy szabással, pompással, új berendezések, új kocsik, kényelemmel és fényűzéssel, ami egyaránt tetszett a közönségnek és sajtónak, s megvolt érte Tolnaynak a dícsősége. Mindenki csak az ő nevére emlegette, hogy milyen lángész és szakember. Hogy mennyire vitte rövid idő alatt, a mi hogy igaz is volt.

Baross Gábor, amint látszik, firtató, kutató ember, és amint államtitkárrá lett, azonnal tele volt panaszzal az államvasuti hivatalnoksággal. Ez nem újsg különben. Ezt mindenki tudhatja, aki államvasuti hivatalnokokkal beszélt. A miniszterium gáncoskodása: járattan beavatkozása szakdolgokba: zavart-csinalás: értelmetlenség sat. ez közszajon forgott. Emlekezhetik rá az olvasó, mert most egyszer megfordult ez a sajtó terén is. Feszélyezni kezdte Baross az igazgatóságot, és ez panaszko-

dott fünek-fünek, s informálta Baross ellen a közvéleményt egyoldalúan. A sajtó meg kapott rajta! Úni lehetett a kormányt, s lehet-e ennél nagyobb élvezet egy-egy ellenzéki tollforgatóra nézve.

Szóval így folyt ez, hol esendesebben, hol zajosabban, de egyre fújt a szél és egyre zörgött a haraszt. De persze mindig csak Baross ellen, mert mindig csak azok beszéltek, a kiket szatyongatott. Úgy volt vele a közönség, mint aki jajgatást hall és tudja, hogy ki üti, de mert nem tudja, hogy miért, fellázad a kegyetlenkedő ellen. Hanem addig-addig, hogy egyszer csak lehullt a függöny és előtűnt állt az igazgatóság kisírt szemekkel, tépett hajjal, kék foltokkal, és az ellenzéki sajtó dobog, verkit rázúdítva éneklé a rettenetes történetet, hogy: „E szer nalez száraz netennőzfán nat tikósák mekdrddént, asz a repel Kossuth Lajos megsinálk naty háporú!” ... És a publicum szörnyülködött a páratlan kegyetlenség és igazságtalanság felett.

Még nagyobb lett azonban a publicum szörnyülködése, mikor Baross Gábor után az ellenzéki sajtó kisütötte, hogy az államvasutaknál csak kilencz millióval költöttek többet, mint amennyi előírva volt.

Rettenetes kormány! Borzasztó egy kormány! — hangzott és hangzik Kárpátoktól Adriáig! Nem Tolnay Lajos, nem az államvasutak igazgatósága, hanem a rettenetes Baross Gábor, aki mindezeket ki merde sütni. Hogy miért nem süttötte ki még azelőtt?

Legrikéselőbban kiálal pedig a mérsékelt ellenzék sajtója, pedig ha jól tudjuk, az ő kormányva hozta létre amő rendszert, mely a helyes ellenőrzést lehetőtlenné tette, és ismét csak a mérsékelt ellenzék sajtója ítőtte legjobban Baross Gábor azért, amiért e darázs-fészekbe belelyulni merészkedett, és a rendszer megváltoztatását hozta javaslatba. Ki volt az, aki ez ellen legmérgesebben kiálalt és dühösködött Baross ellen? Nem-e a „P. Napló” — ő asszonyága s utána a sok esiri-biri pikula meg klarinét. És habár kisült, hogy Baross miért lett Tolnayval szemben oly retentő ember, a mérsékelt ellenzék sajtója nem akar következtelen lenni magához és mégis csak Tolnayt védi. Az is igaz különben, hogy Tolnay nem tagja a kormánynak, mert akkor tudná meg, hogy mit írna róla az, aki most védelmezi.

Dacára ennek, mi Tolnayra sem dobunk követ. Annnyiből mindenesetre hibás, hogy túllépte a korlátokat, de másrésről az államvasutak oly gazdag

felszereléssel bírnak, a milyennel nem bírtak volna Tolnay nélkül ki tudja, mikor: ki azonban elég merész volt — igaz ugyan, hogy a miniszterium köpnyege alatt — a túlkölteseknek neki vágni. Most ugyan furcsán állna dolga, ha a miniszteriummal nem tákaróztatnék, éppen azért nem is várunk tőle e tekintetben nyíltságot, de aunkt mondjuk, nem is kárhuztatjuk el végleg, mert amit tett, az államvasutak érdekében tette.

G. B.

„Ünnep után.” Mintha csak összeheszték volna: ez a címze mindkét helyi ellenzéki lap tegnapi vezérezőikkének, s meg panaszuk tárgya is közös. Az ország egy választókörletéből sem érkezett ugyanis hír, hogy a képviselő beszédet intézett volna választóihoz. Ebből aztán következtetik, hogy beteg ez az ország, beteg ez a nemzet nagyon stb. stb. Kár pedig így lamentálni, mert mi ugy emlékszünk, hogy a képviselők eddig is ritkán számoltak be hűsvétkor, hanem többnyire az ülésszak berekesztése után május végén, június elején, vagyis pünkösöd táján. Így lesz ez az idén is, s így korai szemrehányással illetik a képviselőket. Specialiter Arad városa képviselőjéről is tudjuk, hogy az ülésszak berekesztése után fogja választóit meglátogatni.

A budapesti egyetem administrátója. A „N-” írja a következőket: A budapesti egyetem administrátója felől az „Egyetértés” és „Budapesti Hírlap” huszonnégyedik számában egybehangzó közlemények jelentek meg, melyekben el van mondva, hogy a lapok e tárgyban vonatkozólag eddig ferde tudósításokat hoztak, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter által márcz. 10-ikére összehívott enquete-n meghívott egyetemi tanárok élénken kikétket a Markuszovszky és Berzeviczy miniszteri tanácsosok által az egyetem háztartása tárgyában előterjesztett reformjavaslatokról. A közönségek egyetemet is fenyegettek: hogy továbbá a tanárok erőfesz. fellépése folytán a miniszteri tanácsosok kiserlelte megbukott a javaslatokat önként visszavonták, ezek helyébe pedig dr. Szabó József volt rectornak még két év előtt felterjesztett javaslata fog elfogadtatni. Végül támasztás alapján kinyilatkoztatatajk — legyszó s ő s e m i g a z: tudja ezt mindenki, a ki a budapesti egyetem ügyeibe csak némileg be van avatva és meg fog győződni róla a közönség, milyhlyt az egyetem gazdasági administrátója vonatkozó s kidolgozás alatt levő szabályzat napvilágra fog jőni, s a cultusminiszterium jövő évi költségvetésében — melyben a gazdasági hivatal új szervezése már kifejezetten támaszt — a törvényhozás elé fog terjesztetni.

telenl szeretem, midőn olváltunk. Az a nyilaló fájdalom, mit akkor szívemben éreztem, tudatta velem, hogy mily drága és pótolhatlan ő szívelem.

— De hisz akkor biztos, hogy ő viszont szeret, mert azota oly bus és levert, midőta te közölnök távoztál.

Ottila tagadolgás ráta szöke firtós fejéskéjét. Hogy szeret-e, azt nem tudom: — mondá — hanem ő már bánatos, nagyon bánatos volt, midőn, én ott legelőbb láttam. Előbb azt hittem, hogy számalom az, mi írúta ébredt szíveben: ő, lehet, hogy valakit reménytelenül szeretett, — végző szavait akadozva.

— Ne hidd azt, kedvesem: — vigasztaló őt Etelka, — mi oly bizalmas testvéri viszonyban voltunk, hogy Zoltán megmondta volna nekem azt. En azt hiszem, hogy ő téged szeret és ha visszaidőzem emlékeimbe a multat, hitem annál inkább megszilárdul.

— Ah, ha ő csak félannyira is szeretne, mint én őt. — mondá sohajta Ottila.

— Ne mond ezt kedvesem! — mond Etelka, játszi vidámsággal kelve fel a pamlagra, Ottilát is magával vonva, — mert lásd, a szerelem követelő és nem elégzik meg csak egy fél szível. En nagyon boldogtalan volnék, ha Ernő csak félannyira szeretne, mint én őt, mert ebből azt következtötném, hogy a fél szívet más tölti be és a szerelem már nem édes, ha meg van osztva. Hanem tudom mit, Zoltánt meghívjuk ma este théatra. Milyen nagyzerül lesz, meglepetésért látni, midőn veled találkozni fog!

Ottila hűlással csókolta meg Etelkát és alig várták Ernő hazajövetelét, hogy a meghívót megírja és elküldjék Zoltánnak.

Vámszerződésünk Romániával. A két kormánynak képviselői, és pedig a magyar részről Mihalovics osztrálytanácsos. Turóczy pénzügyi főtanácsos fővármihaltali igazgató és Fuhrmann segédfőtanácsos. — osztrák részről báró Kalchberg osztrálytanácsos, tegnap este mentek a futárvonattal Bukarestbe, hogy ott a Romániával megkötendő kereskedelmi szerződés ügyében a részletes tárgyalásokba becsatkozzanak. E tárgyalások legalább is két hetet fognak igénybe venni.

Megyel tanszermuzeum.*)

A jót csak példaköböl lehet tanulni. A jó utánzás által terjed. Csak azt fogadjuk el jónak, ami már czelszerűnek bizonyult, vagy mit szemlélni következtetés folytán, jó czélhoz vezetőnek ismertnek el.

A nagy tömegre nézve ezen elősorolt mondatok bizonyultak igazságnak. Ez okból az 1880-ik évi első országos képviselői tanítógyűlés a jó és czelszerű, tehát korszerű tanszerek gyorsabb elterjedésének eszközölthetése szükségesnek találta kimondani: s ez vezzen minden egy-egy tanítógyűlésre kiterjedő tanító-egylet megalakítását s szervezését.

A közoktatásügyi miniszter ur e határozat practicus voltáról meggyőződve, már 1881-ben meghagyta rendelkezéssel, miszerint a tanító-egyletek haladéktalanul szervezzenek körükben ily tanszermuzeumokat, egynter utasítván a megyei és községi hatóságok is: támogatni a tanító-egyletek e munkáját egy erkölcsileg, mint anyagilag.

Az „Aradvideki tanítóegylet”, melynek hatásköre az aradi m. kir. tanfelügyelő körletére terjed ki, mindezők ambícióihoz számította az országos enndeletek végrehajtását. Ezért az 1882-ik év folyamán megállapította a megyei tanszermuzeum szervezésére, kezelésére, fejlesztésére vonatkozó szabályokat, az 1882—3-ik együleti ütet bezáró közgyűlésen megválasztotta a muzeumot alapító, kezelő és gyarapító bizottságot és ehatározta a városi és megyei hatóságok erkölcsi s anyagi támogatásának kéréselmzését is. Egyszerűsített bemutatá eddigi tevékenységéről szóló jelentést a királyi tanfelügyelőségnek, kérvény az ő közbenjárását s támogatását is.

Eddig jól ment minden. De most megakadt az egész ügy a következő okoknál fogva. Először is az akkori tanfelügyelő beteges ember lévén, a muzeum ügyének előmozdítására mit sem tehetett, mert neki betegsége fél fogva kerülnie kellett mindent, mi feligatta őt. S hogy a muzeum ügye feligató volt, az

*) Készüléssel áttunk helyet e cikknek, mert magunk is kíváncsiak tartjuk, hogy a czimkérdés ne hátráltsa tovább az ügyet. Arad városának érdekeit nem sértheti az, ha a muzeum általánosabb címet nyer, legyen az akár „megyei.” A muzeum itt lesz Aradon, s a megye culturalis haladása Arad városának is érdeke. Szerk.

kitűnik az akadályozó okok másodikköböl. Ezen ok pedig rejlik a megye és a város hatóságaink ama sajátságos felfogásában, mely azt követelte: elsőbb legyen meg a muzeum, hogy lássuk, mi akar az lenni, azután szálljunk csak az erkölcsi s anyagi támogatásról. — E szerint a tanító-egyletnek első teendője lett volna Isten módjára a semmiből valamit teremteni, nem lévén neki sem tárgyai, melyeket a muzeumban elhelyezhetett volna, sem pénze, melylyel ily tárgyakat beszerezhetett volna, sem helyisége, hol valamit elhelyezhetne, ha esetleg mégis rendelkezett valamivel.

A hazai egyletek bármely nevet viseljenek is s bármilyen czélnak szenteljük is tevékenységüket, egyben úgy hasonlítanak valamennyien egymásra, mint — közmondás szerint — egyik tojás a másikra. Nagyon lelkesen felkarolnak minden szép eszmét, szebbnél szebb indítványokat tesznek a kivitelre, de natközölg, szabályokat is alkotnak a tevékenység nézve, de — evvel aztán be vesztik az ügy.

Az „Aradvideki tanítóegylet” megyei tanszermuzeumának ügyét befeljeztettek látogatni a szabályzat végrehajtó bizottság megalakításával.

Azonban az egylet központi választmánya nem a muzeum ügyét egészen eltemető és midőn ezen most folyó együleti elhatározta, hogy sok olyan végrehajtás alá nem került együleti ügyet, minő a megyei tanszermuzeum ügye, bármely egyszerű módon feléleszteni fogja, éppen a tanszermuzeumra vonatkozólag azt találta, ha valami szerény helyiségre tesz szert, annak létesítése ugyszólván minden előzetes áldozat nélkül eszközölhető.

Es helyiségre csakhamar akadt. Igaz, szerény kiterjedésű és félreeső helyen talált egylet, de hát ideiglenesen tökéletesen kielégítő. S e helyiség a kapu-utcai iskolának ez idő szerint fresen álló egy szobáskája, mely eredetileg egy jövőendő bel iskolai muzeum czéljainak van szánva.

Az egylet, t. i. az „Aradvideki tanítóegylet”, tehát kérelmet terjesztett a városi iskolák elé, azon ohajának kifejtésével: engedjen át e használatba még nem vett kapu-utcai iskolai helyiséget ideiglenesen, hogy a miniszterileg elrendelt megyei tanszermuzeumot a legszerényebb módon megkezdhesse. Az iskolák meg is engedte a helyiségnek használatba vételét az egyletnek: de mert ezim: megyei tanszermuzeum, értelmezésűt egy tette mintha a tanszermuzeum a politikai megye tulajdonát képezné, holott e kifejezés a királyi tanfelügyelő körletére vonatkozó, mely Aradon esetlegesen a politikai megyével esik össze — s így a megyei tanszermuzeum a tankörletű tanítóegylet kiterjedő hatással bírő együleti muzeumot képez csupán — jóának látta az iskolások az egylettel követelni, hogy „Arad vá-

Az „ARADI KÖZLÖNY” tározája

(Apr. 28.)

Regényesség nélkül.

— Beszélj —
 Írta: Z. .... Hunka.
 (5. Folytatás.)

VI.

Közeledett a farsang és pár nap múlva Ottilia is megérkezett, minálta Etelka is sokkal vidámabbnak érezte magát. Viszont Ottilia is nagyon örült a kilátásba helyezett sok mulatságnak.

Titkon, szívdobogva gondolt Zoltánra, s első találkozására. Vajjon fog-e örülni Zoltán is látásán?

Oly sokszor gondolt erre a viszontlátásra, midőn otthon, a esendes falusi laknak verandáján ülve, a hold ezüstös fényében elábrándozott. Olyan élénken kiszínözött képzetében a viszontlátás örömeit, hogy végre elgondolta azt is, hogy mióta is foglalt a Zoltán képe oly nagy helyet szíveben? Hisz Ottilia most már csak arra emlékezik, azt érz, hogy szerelme egészen betölti szívét-lelkét.

Es ez az izgalom nem hagyta nyugodni. — Etelka! — kérde egy napon Ottilia kiváncsián és alpirulva — tudja-e már Endrődi Zoltán, hogy én itt vagyok a fővárosban?

— Ugy hiszem egészen, hogy még nem tudja.

— Gyakran jön ő hozzátok? — kérde Ottilia halkan.

Etelka figyelmes lett. Éppen olyan remegő hangon mondta ki Ottilia ezt az őt, mint a hogy a fiatal leányok szeretik nevezni azt, ki szívüket betölti. Hátha Zoltán az Ottilia ő-je?

Ottilia egy pamlagon ült. Etelka is helyet foglalt mellette: hűzelegre karolta át annak karcsú derekát és szeretettel nézett pilnő arcába. Az a sajátságos finom női tapintat, mely különösen a szív ügyeiben oly hamar eltalálhatja a helyes irányt, felfedezte Etelka előtt, hogy gondolata csakugyan igaz volt, midőn Zoltánt Ottilia ő-jének hitte. És mivel tudta, hogy a szerelmesek leginkább olajtják, hogy szeretteikről halljanak, így szólt:

— Zoltán nagyon keveset jó hozzáunk, de ha eljő, ugy kivétel nélkül rólad kérdezősködik, csak rólad, mindig csak rólad akar beszélni. Ugy hiszem, ha tudná, hogy itt vagy, már azota eljött volna. Endrődiné azt állítja, hogy mindig nagyon szomorú. De oly saápadt is az arca és olyan borusak a szemei szegénynek. De mi lett edesem? Miért toltut köny szemembe?

Ottilia hangosan kezdett zokogni. Etelka keblére hajtá fejét, aztán fájdalmas hangon mondá:

— Szenved szegény és én nem tudtam ezt. Oh, miért nem írtad meg nekem ezt Etelkám?

— De edesem, — csitítá Etelka zokogó hugat — én nem tudtam, hogy téged ő oly nagyon érdekel és annyira el voltam foglalva saját boldogságommal, hogy úzesemben neked is csak arról írtam és nem jutott eszembe Zoltán, a ki szenvedett. — Es ez elég esnyaság volt tőlem; aztán te sem kérdezősködtél róla és nem mondtad meg nekem, hogy ő az, ki angyali szíved megnyerte. Lásd, ezt tudtomra kellett volna adnod — mond győngyédén, homlokon csókolva Ottiliát.

— Igaz, — suttogá Ottilka — meg kellett volna mondanom, de lásd, most te vagy az első, kivel ezt közlöm — szólt Ottilka alig hallhatólag. — Aztán meg csak akkor tudtam meg, hogy szeretem, hogy oly vég-

szemügyre vette a két hölgy öltözékét, s midőn a szemle reá nézve nem ütött ki hátrányosan, szívélyesen idővölzte Etelkékékat.

— Jó estét! Oh mennyire örülök, hogy együtt töltjük az estét! És még a kedves Ottilia kisasszony is itt van! Nem is mondtá maga ezt nekem, — mond a báróné Ernő-höz fordulva.

— Találkoztál ma a bárónéval — mondta Etelka Ernőhöz és nem volt képes arezán a kellemetlen meglepetést elpalástolni.

— Igen egy pillanatra, — volt a válasz — ugyanígyra, hogy nem is volt időm kedves lugom megerkezését felélelni.

— Ejh, nem tudom feledékenységéért mentegelt-e magát, vagy egyszerűen tagadja, hogy velem hosszasan időzött, vagy pedig a világi tuludváriasságának vegyem, hogy pillanatnak tetszett előtte az idő, mig engem hazakísért?

Ernő boszusán harapott ajkába, mert látta, mint pirult el neje, mig a báróné beszélt és hogy mára vigye a társalgást, felszólította a hölgyeket, siessenek egy kisse, mert az előadás azonnal kezdődik.

Szombathelyiek páholya jobbra esett a bárókétől. Etelka, Ottilia jobbján ült, Dóri pedig a szomszédpáholy balra eső támlászekében ült és így alig két láb magas papírral választá el Etelkát, az általa éppen nem kedvelt bárótól, a ki ugyancsak iparkodott is kizsákmányolni a reá nézve kedvező helyzetet. Etelka most nem menekülhetett férjéhez a tulbizalmas szavak elől, miket a báró félíg elfojtott hangon suttogott fülebe. Azért is összeszedte magát és szembeszállt azzal az emberrel, kit gyűlölni kezdett.

(Folyt. következik.)

rosi tanszer-muzeumot" szervezven.

Miután a tanszermuzeum ezéja: az egész tankertületre oktatólag és haladó irányban buzdítólag hatni, nem pedig csak Arad városára, a mely, mellesleg szólva, talán nem is szorul oktatásra és buzdításra a korszerű tanszer alkalmazása dolgában — persze, hogy az egyet ismét ott állott, a hol volt, t. i. kiesinyeskedés miatt nem tudta a tanszermuzeumot létrehozni.

Hanem nehogy a nemsokára egybeülő közgyűlés az egyet vezetőit gyors hátrálással vádolja, jónak látta az egyet elnöksége a városi iskolások elnökségével a „megyei tanszermuzeum” czimének a valószínűleg megfelelő értelmezéséről értekezni. Az értekezés eredménye az lett, hogy a tanító-egylet bátran felállíthatja a megyei tanszermuzeumot a kapa-utcai iskolánál átgépezett helyiségben.

Azonban azért is, nehogy az iskolásokhoz betérjenzendő újabb felvilágosító átirat tárgyilagosan az idő hiába vesztegettésként alyízis, mivel a helyiség ugyanis csak ideiglenesen vétetik igénybe: nyerjen a megyei tanszermuzeum ideiglenesen más czimet, mely pedig közös megállapodás szerint ezt: „A z Aradvideki tanító-egylet tanszermuzeuma.”

Az egyet központi intézkedő választmányja, csakhogy valahára hozzá foglisson a tanszermuzeum berendezéséhez s hogy az a kiállításba helyezett miniszteri magas látogatás idejére már valahogyan meg legyen kezelve elfogadta a kölcsönös megállapodás szerinti ideiglenes czimet s lázasan hozzá fogott a tárgyításához.

Az egyet elnöksége — a húsvéti szünetnapok idejében, a mikor a tanulóknak ideje van iskolán kívüli is kedv szerint foglalnunk a tanügy érdekében, most kellett volna a helyiséget átvenni s a felajánlott tanszerkelet rendezni.

Az egyet elnöksége — a húsvéti szünetnapok idejében, a mikor a tanulóknak ideje van iskolán kívüli is kedv szerint foglalnunk a tanügy érdekében, most kellett volna a helyiséget átvenni s a felajánlott tanszerkelet rendezni.

Az egyet elnök a fordulat következtében, nehogy a magánadkozások eredeti céljuktól ellenkezéleg legyenek elhelyezve, beszüntette a gyűlés és beküldés folyamát, míg újbóli eszméletlenség véglegesen világossá tegye ezt a sokat hánytatott s sokáig vajudó ügyet.

Az ünnepek alatt idő lévén a megbeszélésre, most már alapos remény van, hogy a tanszermuzeum mégis csak életre fog kelni, habár nem lehet tudni, mily alakban? mivel a döntő szó az „Aradvideki tanító-egylet” közgyűlése körébe tartozik.

Egyelőre Záray Ödön, a tanszermuzeumi bizottság elnöke tartja az ügyet kezében, a ki ígéretet tett, hogy több elaludni nem hagyja.

M. M.

Külföld.

Görögország lefegyverezése. A francia kormány kezdeményezése folytán beállott fordulatra újabban a következő részletek közölhetők: Athén, ápr. 26. (Este.) Delyannis kormányelnök ma délután 2 és 3 óra közt közölte az őt nagybatalmasság képviselőivel Freycinet francia kormányelnök táviratait és a görög kormányán M ou y gróf francia követnek adott választát, melynek értelmében Görögország feltétlenül elfogadja Franciaország tanácsait a lefegyverkezést illetőleg. E közlés átvétele után a hatalmasságok képviselői értekezletet tartottak, mire este 8 óra tájban ultimatumot intéztek Delyannis kormányelnök hűz, melyben kimondták, hogy (görögország lefegyverzése semmiképp sem felel meg azon ntásásoknak, melyeket ők az illető kormányoktól kaptak. Ennélfogva felszólítják Görögországot, hogy nyolc napon belül fegyverkezék le, mert az ellenséges magatartást, melyet Görögország Törökországgal szemben, a lefegyverkezés elrendelése iránt tett sürős lépések dacára elfogyal, továbbra is nem viselhetnek. A hatalmak végül felelőssé teszik Görögországot azért, ha továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy hadsereget tegyen szolgálatára. Az ultimatumot most, midőn Delyannis Franciaország tanácsait elfogadta, fölöslegesnek tekintik — Athen, ápr. 26. Freycinet táviratában, melyet M ou y gr. Delyannis kormányelnökkel közölt, oda nyilatkozik, hogy egész Európa köszönettel fog viselkedni Görögországra iránt azért, hogy enged a hatalmasságok ohajának és azon fog munkálkodni, hogy a görögökre jobb napok virradjanak. A francia kormányelnök igen rokonszenves hangon tartott nyilatkozatához kapcsolt az ígéret Delyannist arra birta, hogy teljesen alkalmazkodjék Franciaország tanácsához. Minthogy a háboru eshetősége Franciaország közvetítése következtében el van hártva, a hadsereg tetleges állomá-

nya jelentékenyen leszállított. — A Reuter-ügynökség jelenti: Hir szerint a hatalmak képviselői, tegnapi összejövetelük alkalmával, egyetértőleg szükségesnek nyilvánították, hogy a görög kormány valamennyi hatalomhoz nyilatkozatokat intézzzen. Mellyben (görögország határozott ígéretet tesz a lefegyverzést illetőleg. — A londoni lapok általában meglepedéssel nyilatkoznak a görög ügyben beállott fordulatra. A „Times” azonban mindaddig nem tartja elhárítottnak a nehezéget, míg Görögország formális jejkében nem tudatja valamennyi hatalmassággal, hogy a lefegyverzésbe beleegyeztek és a lefegyverzést illetőleg ki nem adja a parancsokat.

Az ir-javaslat. London, ápril 26. Hartington marquis tegnapi Rawenhall választóinak meetingjén számot adott Gladstone javaslatával szemben tanúsított magatartásáról. A marquis az alkalommal kijelenté, hogy szándéka sinis a conservatívekkel szövetségbe lépni. Ugyanezen a meetingen fölolvasták Bright levelét is, mely a szabadelvű pártban beállott szakadást a kormány javaslatai természetes következményének nyilvánítja. Bright teljesen csatlakozik Hartington véleményéhez.

Mint a reggeli lapok írják. Chamberlain fogja az irországi földbírtokok megváltásáról szóló törvényjavaslat elvetését indítványozni. — Ugyancsak a Gladstone ir-javaslatára vonatkozólag jelenti Londonból azt a híbeteltnek tetsző hírt, hogy a St. James Hallban nagy népgyűlést tartottak, meg pedig az Irlandnak adandó kedvezmények mellett. Az óriási csarnok nem fogadhatta be a résztvevők roppant számát: beláthatlan közönség rekedt kiűn a csarnok előtt. A népgyűlésen Labouchère elnököt: a szónokok voltak Bradlaugh és Besant, — tehát a radicalis angol szélsőbal képviselői, kik különösen a munkások körében népszerűek, s hallgatóiuknak nagyszámú is e körökből került ki.

Elfogott nihilisták. Mint egyik angol lap közli, a napokban Tagaurogban sok nihilistát fogtak el, egy esuf, vén nihilista asszonynak feltékényesből eredő árulása folytán. Ez tudásra adta a rendörségnek, hogy egy leányintézetben titkos nyomdában s mikor felkeresték a Nadeshda Malaksianova Sigidina intézetét, ott találtak 7 férfi és 5 asszonyt, a mint a parasztkozhoz intézett manifestumot nyomtatják. Valamennyit elfogták, egy asszonyt kivéve, aki elmenekült, de a kit később férfiruhába öltözöttén sikertelt a vasutnál kézrekeríteni. A czár nevével ellátott manifestum — melyből már 3000 példány ki volt nyomtatva — azt adja tudul, hogy a czár kegyetlen volt elmenekülni Pétervárról a déli vidékre, a cím hűségesebb kerleteibe, mint hogy a nemek, főpapok és milliókossok életét fenyegette volna, a czár, minden vagyont a paraszok között akart szétosztani. Fölszólítja tehát a népet, hogy őt védelmezzék meg a nemesek, papok és milliókossok minden vagyonát pedig ossza föl a nép fiaik között egyenlő részekben. E manifestumot egész Dél-Oroszországban szét osztották (Yalábia, Lihivadia közelébe), értesítik a tegnapi elfogatásokról és még idejében elmenekült Törökországba.

Legújabb posta.

Görögország lefegyverkezése. Athenből jelenti 27-iki kelettel: A Havas-ügynökség jelentése szerint Delyannis kormányelnök válaszában, melyet ma fog a hatalmasságok ultimatumára adni, utalul fog azon válaszára, melyet tegnapi Freycinet táviratára adott s mely a hatalmasságok képviselőivel néhány órával az ultimatum megszövegzése és elküldése előtt közöltetett és meg fogja erősíteni azon kötelezettségeket, melyeket Franciaországgal szemben vállalt el a lefegyverzést illetőleg.

A Havas-ügynökség szerint, ugy lát- szik, hogy a többi hatalmasságok képviselőit felingerelte az, hogy Delyannis beleegyezését adta Freycinet táviratához, mert azt ohajják, hogy Görögországot csupán a hatalmasságok iránti tiszteletből hajoljon meg, illi kedélyállapotban küldték volna el az ultimatumot, dacára M ou y gróf ellenetéseinek, ki arra kérte őket, hogy újabb utasításokat várjanak be. Azt hiszik, hogy az említett képviselők el lépett meg azelőtt tették, mielőtt kormányaiuk értesültek volna arról, hogy Delyannis beleegyezését adta Freycinet táviratához, — mert Delyannis beleegyezése és az ultimatum elküldése közt csak két-három órai időköz volt.

Az ellenzéki sajtó oda nyilatkozik, hogy Görögország meghátrált, a nélkül, hogy bármiképp elégtételt vívott volna ki magának és hevesen megtagadta a kormányt, azt vetvén szemére, hogy compromittálta az országot és elidegenítette tőle Európa rokonszenvét.

A kormánypárti sajtó védi a kormányt, mely erkölcsi kötelezettségeket vívott ki. A hadsereg lefegyverzését halálétképpel megkezikli. — A kanara legközelebből ismét összeül.

Tegnap nagy izgatottság uralkodott, de belzavaroktól nem kellett tartani.

Az ultimatum támogatására oth hajó érkezett a nemzetközi hajórajból a phalerói öbölbe és a piraeni kikötőbe. A hajók megtették a szokásos üdvözölövesket. — Ez nyígyben meg a „Pol. Corr.” egy levele érdemel figyelmet, mely a francia kormányának a görög kérdés utolsó phasissában való álláspontját ugy jellemzi, hogy Franciaország épp ugy, mint Oroszország, komolyan és öszintén törekedett Görögországot a háborútól visszatartani, de hogy nem tartotta magát köteleknek oly erőszakos és nemzetközi joggal ellenképző rendszerábról végrehajtásánál közreműködni, a melynek Anglia javasolt: Háboru esetében a hatalmak szemlé- gességére vannak kötelezve,

már pedig a diplomatiai képviselők visszahívása és a görög kikötők ostromlása, az Törökországgal való szövetség volna Görögország ellen. Háboru esetében Törökországnak szabad eselekvést kellene engedni és csak helyeslő lehetne, ha a porta csapatait előre indítaná.

Az ir-javaslat győzeleme. Londonból jelenti a „Pol. Corr.”-nak: Az angol cabinet egész biztonssággal számít arra, hogy a home-rule-törvényjavaslat második olvasásakor 20—30 szavazattal többsége lesz. Chamberlain ugyan módosítottai kívánja a törvényjavaslatot, azt hiszik azonban, hogy végre is egykori collegiái oldala mellé fog állni, miután a radicalis nagy befolyással dacára sem lesznek valaha hajlandók, hogy vele ellenzékelt képezzenek Gladstonenall szemben.

Lord Hartingtonról az hírlék, hogy a szavazástól tartózkodni fog. Hogy a felvesztést a törvényjavaslat nagy többséggel el fog vettetni, az kétséget sem szenved: beszélük azonban, hogy Gladstone csak akkor fogja elhatározni a parlament feloszlását, ha billje másodsor is elvetetik. Valószínű, hogy ez utóbbi eshetőség esakis novemberhavában fog bekövetkezni.

Szabadkőműves-convent. A „N. Fr. Presse”-nek jelenti Brüsszelből, 27-iki kelettel. A tegnapi szabadkőműves-convent, melyen 900 kőműves (köztük 700 a vidékről) vett részt, egy a Nagy-Oriens és annak nagymestere ellen irányuló határozatot csaknem egyhanguan fogadott el. Paul és Victor Arnold az alkotmány 47. cikkének revidióját indítványozták, hogy a kapacitás választók a censusválasztókkal egyenlőjannal vehessenek részt a mindkét kamara számára való választásokban. A gyűlés imponans jellegű volt és a vita a doctrinár-párt soraiban nagy ijedséget keltett.

Sándor fejedelem körútja. Sándor bolgár fejedelem, sopáni hírek szerint, tegnapi hosszabb utra indult Kelet-Rumeliába, hogy azon helyiségeket is meglátogassa, a hol még eddig nem jrt. A fejedelem lohátou utazik s mindenkélt a Slaticea Balkánon át Perubelutza és Panagiritse helyiségeket keresi föl. — Hogy a választások befolyásolásának meg látszatát is elkerülje, Sándor fejedelem a választások napján nem Philipopolban, a választási agitációk színhelyén, hanem a keletuméliai fővárostól távolos egy kisebb helyiségben fog tartózkodni. — Az ostromállapot megszűntetése dacára ugy Kelet-Rumeliában, mint Ruméliában teljes nyugalom és rend uralkodik s az ellenzék részéről kiállításba helyezett és a kormány politikája ellen irányuló tüntetések sehol sem következtek be.

Olasz tüntetések. Rómából írják ápr. 27-iki kelettel: Tajáni utazása Leccebe és Brindisibe, hol a pentarchisták igen erőlyes választási agitációt fejtenek ki, tüntetésekre adott alkalmat. Lecceben a nép Le Depritiszel! Eljén Cairoli! kiáltásokkal vonult végig az utcákon. A tünteteket a rendőség kergette azt, Brindisiben azt a hírt terjesztették,

hatóság fölfogalt, a kormánypárti érzelmi polgármester részére behoztatni a városba. A polgarok egy küldöttséget menesztettek az alprefectushoz, követelve, hogy a polgármester azonnal mozdítsák el. Miután az alprefectus ezt nem volt hajlandó megtenni és csak azt ígerte meg, hogy szigoru vizsgálatot indít, ötezer föből álló tömeg gyűlt össze, kőnyiszteritete a városi zenekart, hogy vele tartson és Le Depritis! Eljén Cairoli! kiáltások között vonult az alprefectus hivatal elé. Az alprefectus hiába szólította fel a tömeget a szétoszlásra, az izgatottság és zaj egyre növekedett, ugy, hogy a katonaságnak kellett közbelépni. A tömeg nem tagított, mire a katonák szuronnyrohamot intéztek. Többen megsebesültek és többeket alfogtak. Ezzel a rend helyreállott.

Előfizetési felhívás

„ARADI KOZLÖNY”
czimű politikai napi lapra; megjelen hétfőn és ünnepek utáni napokon is.

Május-junius 2 óra helyben 2 fr. vidékre 2 fr 40 kr.
Negyedévre . . . . . 3 . . . . . 3 50
Félévre . . . . . 6 . . . . . 7 . . . . .

Arad, 1886. évi áprillihában.

Az „Aradi Közlöny”
kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Ápril 29. Csütörtök. Rom. kath. Péter vértanu — Prot. Szabolcs. — Görög-orosz (április 17.) Agapia. Iréne. Nap kél 4 ó. 47 p., nyug. 7 ó. 9 p.

Május 10. Arad megye törvényhatósági bizottságának ényegedés közgyűlése d. e. 9 órakor.

HIREK.

Arad és Vidéke.

Tiszteleges Bulyovszky tábornoknál. A közös hadseregbeli 34-iki gyalogdandár tisztikara tegnapi délelött tisztelegt Bulyovszky most kinevezett vezérőrnagynál, eddigi honvéd-ezredeseinél. A tisztikar nevében Kuti-ty Alhni vezérőrnagy, dandárnak mondta az üdvözölö beszédet, mire Bulyovszky vezérőrnagy mondott köszönetet, s kérte a tisztikart, hogy a közös hadsereg és a honvédök közt fennálló szílyoles viszonyt továbbra is tartsa fenn.

Arad város iskolázéka ma délután rendes havi ülést tart, melyre ez uton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Névmagyarosítás. Géchl Róbert aradi lakos, az arad-esanádi vasut forgalmi hivatalnok, névét „Gellőnyire”: Stern Mór ugyancsak aradi lakos, szigorló orvos pedig „Sipos-ra” magyarosította.

Felbuzdított közgyűlési határozat. Arad város törvényhatósági bizottságának leg- utóbbi közgyűlésén, a borméresi illetéknek literenként egy krajczárral való felemelése tárgyában hozott határozata ellen a vendéglősök és kávéosok a belügyminiszteriumhoz felebbtettek.

Meghívás. A zenede-egylet t. tagjai a f. évi májusló 2-án d. n. 3 órakor a zenede tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Uj alapszabályok megállapítása. 2. Tiszviselők választása. 3. Indítványok. Arad, 1886. évi áprillő 28-án. A t z é l., elnök.

Az Arad városi adókövető bizottság következőképen állapította meg munkarendjét. Ma (április 10-én) tárgyalták az ácsok, asztalosok, bádogosok, bormérok és borkereskedők, borjuthus-árusok, érzepécek, eszmadiák, cserépfedők, czukrázások, építészek, fakereskedők, földberlők, gyógyszerészek és gyárosok, érzekoporsókészítők adója. — A prillő 30-án tárgyalatik: a heutesek és hálókafák, irók, kádárok, kávémérők, korszmárosok (pálinkamérők), kártyások, kefekötők, könyvnyomdászok, kosztadók, képfaragók, kereskedők (vegyes- divat-, liszt-, butorkereskedők sat.) kalmárok, kövezők és lakatosok adója. Májusló 1-én tárgyalatik: a malomtulajdonosok, mérsárosok, mesterek, marhahizlálók, mérnokok, óráosok, orvosok, szatósok, szinguzgatók, szobrászok, stűtik, szabók, szülészök, szűcsök, téglavetők, takácsok, terménykereskedők, tirsákosok, ügyokok, úvegesek, vállalkozók, vendéglősök, nyilvános számádsra kötelezett vállalatok egyletek és zeneszék adója.

A gazdaközönség figyelmébe. A város által a bírkás dűlőlél, sztupin-réti és nagyvelőelölél földelől csordagyulajábrásra fenntartott területekre a tehének, ökrök és lovak májusló 3-ikán fognak kibocsátatni. A legeltetési engedélyek a városi préztárnál már válthatók. A legeltetési díjnak csak is fele részre fizetendő le azonnal, másik fele részre pedig kötelezően állítandó ki.

A delmagyarorsági tanító-egylet közgyűlése — mint Temesvárról írják — közele ketszáz tag jelenlétében tartott meg Schaffer Károly elnöklete alatt. A gyűlésben, mint vendégek, jelen voltak: Ormós főispán, Marx Steinhach és Sutta tanfelügyelők. A gyűlés tárgyait a közoktatási miniszterium által föladvott kérdések képeztek. Előadók: Rohr Ferencz, Elías Jakab és Vizkocsis Jakab tanítók voltak. Hosszabb vita után elhatározták, hogy a miniszterium előtt javaslatba hozzák, hogy az egészségügyen az elemi iskola első és második osztályában beszéd- és értelemgyakorlatokkal, a többi osztályokban pedig olvasókönyv alapján tanítsák a tanítókat, kiknek bevezetésére a kormány orvosokat nevezzen ki vándortanárokkal. Az egészségügyen a tanítóközpédekben is tanítsák. A városi vagy köröri orvosszemügy iskolai orvos legyen. Az iskolákban az orაკözli szimteltek a tanulók szabadon mozgására használkassanak. A jelenlegi ismétölő oktatás feladatának nem felelvén meg, újra szervezendő; az ismétölő-iskola kötelezettség a tanuló 16-iki évéig kiterjesztendő. Az iskolák felügyeleit érjárasi iskolafelügyelők neveztessenek ki a néptanítók sorából, a tanfelügyelő végrehajto hatalomnal ruháztsék föl, az olvasókönyvek ugy legyenek szerkesztve, hogy az összes tanítás és nyelv gyakorlatában álljanak s a gyermek gondolkodó, érző és akaro tehetségét kifejelessze. Dűlben 200 terítéki bankott volt. Délután a régészeti és történelmi muzeumot látogatták meg a megjelnt tagok. Este Marx tanfelügyelő tiszteleire fáklyásmenet és hangverseny volt.

Letartóztatott postafőnök czim alatt a fehértemplomi postahivatalnál fölfedezett sikkasztás és Stojakovita postafőnök elfogatása felöl a napokban hozott hírtükhöz, újabb értesülős folytán, közölhetjük meg, hogy Takács Lukács postatisztet is tartóztaták.

A rosz szomszédok. Egy kis költőkösdi historia az egész Péter és Pál egy házban, egy emletem, egy torlóoson laktak. Hivatalnok-emberok voltak, nem igen értek rá odahaza mulatni; a házbellek mindkettő jámbor, derék embernek undták, olyanoknak, a kik nem igu zavarják vizet. Hanem beazog más természet volt az asszonyokban, azon typoshoz tartoztak az emberiségnek, kiknél mindenért meggyulad a puskapor, s ha meggyulad, akkor ugyancsak szustor is. Ha Páléknál szonyezet perolt a csaléd, Péterének bizonyosan fözaggatása volt töle, ha pedig Péterének töltött káposztát főztek, Páléknak annyira facsarta az illata a ftos orrocskáját, hogy legott migrinet kapott. Manzi, a Pálék intetett angora mosokája, a legnagyobb ölöseretettel a Péterék konyhaablakába kirakott átkelőket aligotette ki falukú étvágyát, mint Pelemás, a Péter ur kezevőse agara azzal torolt meg, hogy a tolvaj állat füleibe véstejó fogainak emleket. Azután megz közös mosokonyha is nem kevés jóindulatu szöváltásra adott okot a szomszédok közt, mert hát nagyon természetes dolog, hogy a mikorra Péterné a nagy-mosót tervezte, Páléknak már meg volt fogadva a mosónéja, s viszont, ha amaz készült, a háziaszonyok működésében roppant jelentőséggel bíró emez actióra, a terennumot már amaz dománlta azapponyvisz dézssával. Aztán meg nem esékly mennyiségű köny folyt s epe lett fölzarvarva az eszives kád kérdésében, melyet a két lakó közösen bírt. Egyszóval „zenebona, örök patvár” dült folyton a házbán. Egy napon már annyira ment a szomszédasszonyok közötti szeretkezés, hogy kis lúja volt, hogy a kontyok és chignonok veszályban nem forgatnak. — Nam gyözim tovább, — ily szölt este Pálék, midőn férje hazajött, — mondd fel a lakást. — Ez már tirthetetlen, — ily fogadta Péterné este férjét, — a lakásból mennünk kell. Másnap Péter is, Pál is a felsőbb rendelethez híven megjelentek a házúrnál és sajnálkozva kijelentették, hogy a jóvá fertályok kihuzezkodnak s a házúnr, hogy végre nyugalma legyen házbán, szive melyéből örvendve, fogadta a két felmondást s hogy mindkét lakotól egyszerre megsza-

baduljon, egyiknek sem mondta el, hogy a másik is felmondott s ugyancsak sietett tudatni a lakásokon, hogy valahogy Péter vagy Pál halva, vagy hogy a másik kimegy a házból, visza ne vonjak a felmondást. Másnapok kezdve lakást nézni járt a két család. Mindenk titkoltta, hogy hova költözik, nehogy a másik boszútól utána költözök, mert kölcsönösen a világ leggonoszabb fajzatának tekintették egymást. Eljött a költözködése ideje. Előbb Péterék hordták el pereputy-tárgyakat, másnap Pálék hagyták ott a régi lakást, mely rájuk az örök viszályok hazája volt. Pálék szolgálójával előre ment, hogy a szállító szekerek érkezését bevárja, s a butorokat átvegye. Mikor felhaldaták a lépcsőn, a szolgáló már egyszerre elkialtja magát: — Nini, hisz ez a mosogató padka szakasztott olyan, mint a Péteréék! — meg nézze csak tónasszony, ez a diván már igazán az övék, ismerem arról a nagy sziforról. Erre már az asszony is figyelmi kezdett, a mentől jobban ügyelt, annál inkább megragódott fölöle, hogy ott van Péterék egész butorzata a folyosón, ugy, a mint egy nappal előbb a régi lakásból elhuzozták; nehogy pedig Pálék azt higye, hogy álmodik, saját szemmelében megjelnt e percében az ajtóbán Péterné, ki a mint a jóvecnyeket megpillantá, vérvörös lett, mint a föttrák és elkialtá magát: Hát maguk mit keresnek itt? — Hát mit keresnek, hisz mi ide költözünk, — szölt uradói helyett a szolgáló, de hát a ténasszonyt is megrádemélem, hogy mi járóban van ebben a házbán? — En, hogy mi keresek, hisz én idehaza vagyok! Az a sőbálvány, melylyé Loh annak idején változott, kismisna volt ahhoz a látványhoz, melyet a két, egymástól menekül, egymásra bukkant asszony e percében nyujtott. Azután hábat fordítottak egymásnak s ki-ki elrohant a maga dolga után. Másnap már újból megindult a régi élet, s egy negyedév multával újra költözött a két család. De akkor már egyik sem titkoltta, hogy hova költözik.

Elveszett bot. Egy ebénelöl való sétabotot — felső és alsó végében ezüstszára, P. J. betűkkel jelzett monocraumál — valahol elhagytam: a szives megtalálót ez uton is felkerem, szíveskednék azt nekem visszaszolgáltatni, mivel e tárgy kedves emlékelt is képez. — Aradon, 1886. ápr. 28. Preisinger Jó-zsef, igazg. tan.

Az aradi lövészegylet díjlövészete

az A. és B. celtáblán 1886. áprillő 25-éu és 26-án.

	Szeg	4	3	2	1
Heintz Gábor	2	1	3	9	5
Köyer Gábor	1	4	22	44	53
Tones Ede	1	1	11	17	26
Klein Ignác	—	7	24	40	31
Ifj. Bettelheim Vilmos	—	3	15	38	39
Müller József	—	1	17	26	24
Müller Gyula	—	1	13	22	14
Dobiáschi J.	—	1	8	32	26
Rozmanith Albert	—	5	6	9	—
Láwinger Gyula	—	—	2	2	2
Franz Károly	—	—	1	6	9
Nikolits Péter	—	—	1	3	4
Solymsosi József	—	—	1	—	2
Greiner Károly	—	—	—	2	1
Összesen:	4	19	123	245	245

A mélyívések után díjat nyertek:

- I. Heintz Gábor 2 drb arany
- II. Tones Ede 1 drb arany és 1 darab 2 farintos.
- III. Heintz Gábor 1 drb arany.
- IV. Köyer Gábor 2 drb 2 frt.
- V. Klein Ignác 1 drb 2 frtos.
- VI. Klein Ignác 3 drb 1 frtos.
- VII. Ifj. Bettelheim Vilmos 1 drb 2 frtos.
- VIII. Klein Ignác 2 drb 1 frtos.
- IX. Ifj. Bettelheim Vilmos 2 drb 1 frtos.
- X. Klein Ignác 1 drb 1 frtos.

A legtöbb mozsár után egy bárczán:

- I. Müller József 21 találó 42 kör 1 arany.
- II. Ifj. Bettelheim Vilmos 21 találó 38 kör 2 drb 2 frtos.
- III. Köyer Gábor 21 találó 37 kör 1 drb 2 frtos.

A kórtáblán:

- I. Klein Ignác 1 arany.
- II. Rozmanith Albert 2 drb 2 frtos.
- III. Müller József 1 drb 2 frtos.
- IV. Ifj. Bettelheim Vilmos 1 darab 2 farintos.
- V. Dobiáschi J. 1 drb 2 frtos.
- VI. Köyer Gábor 3 drb 1 frtos.
- VII. Greiner Károly 2 drb 1 frtos.
- VIII. Jelfy János 1 drb 1 frtos.
- IX. Müller Gyula 1 drb 1 frt.
- X. Nikolits Péter 1 drb 1 frtos.

Hazánk és a főváros.

A királyi család Budapesten. A királyi család hosszabb tartózkodásra kedden a fővárosba érkezett. Az udvari külön vonat, melyen ő felsége utazott, reggel öt óra 25 perczkor érkezett meg az osztrák-magyar államasutak pályaházába, hol ő felségét Ráth Károly főpolgármester, Szápáry István gróf pestmegyei főispán, Török János főkapitány (ki csak azon éjjel érkezett vissza Temesvárról), továbbá Blazovich Károly vasuti igazgató és Littmann állomásfőnök várták. Miután a királyi család báró főhadseged- és Pápy udvari tanácsosól követte a hálókocsból kiszállott, barátságosan megköszönte az üdvözölésére megjelnt uraknak tiszteletét, megszólítottal tüntetke ki Török főkapitányt, Littmann állomásfőnököt és Szápáry gróf főispánt. Szápáry főispán előtt örmének adott kifejeztet, hogy ismét a magyar fővárosban lehet, Ráth főpolgármesternél a főváros egészségügyi viszonyairól tudakozódott betetőhóban, s magz Török főkapitányúnyával váltott néhány szílyeles szót, keszuttal haladva, kíséretével együtt a pályaház előlt álló udvari fogatru nlt, a kíséretével a budai városba hajtatott. Rövid pihenés után Pápy

udvari tanácsost magához hívták, megbérelték vele a napi teendőket. Majd Fejérvári hűvelendini minisztert fogadta felőján át tartó magánkiküldetésén. A királyné ő felsége egyenesen Baden-Badenből jött a fővárosba. Hétlőn este elutazott Münchenből (Gizella és Mária Valéria flugelok társaságában, megszákklátás nélkül folytatva útját Budapest felé. Csapan Pozsonyban időzött rövid ideig a felségesszony, hol is társaságával együtt meglátogatta Róna y Jácint püspököt, kinek palotájában dejeuner volt. Miután a Frigyes főhercegnét tervezett látogatás a főhercegi család hon nem léte miatt abban maradt, ötnegyed órai időzés után folytatták az utat Budapest felé. Hol két óra után öt perczel érkezett meg a vonat. A perronon ő felsége a király Zuzna őrnagy szárnysegéde kíséretében várakozott a vonat érkezésére, s midőn az megállott, odasietett alhoz a kocsisok, melyben a királyné jött, és előkezeyen lesegítette a lépcsőkön, aztán megoelte és megesókolta. A királyné után Gizella főhercegnő, majd Mária Valéria főhercegnő hagylak oda a kocsit. Kezét eskókkalt felségess atyuknak, mire a király öket is megesókolta. A királynéval egyitt jöttek Nepcsa báró, a felségess asszony udvarmestere és Klaudivy uti marsall. A királyné drap színű utazóruhát és sötétszinű francia kalapot viselt, a főhercegnők pedig ugyancsak sötétszinű ruha volt. A felségess asszony arcziene semmi kivánni valót sem hagy hátra. A fogadtatás után a király, a királyné, Gizella és Mária Valéria főhercegnő egy kocsin foglaltak helyet, a kíséret pedig két más udvari fogaton hajtattott a királyi család után. Délután három órakor érkezett mindannyian a budai várba. A királyi család az egész délutánt a budai várpalotában töltötte. Délután négy órakor egyszerű diner volt a királyné lakosztályában, melyben a király ő felségén kívül csak Mária Valéria és Gizella főhercegnő számára terítettek. Diner után ő felsége dolgozó termébe vonult vissza, elintézte az érkezett táviratokat és aláírta az eléje terjesztett különféle okmányokat. Holnap reggel 9 órakor katonai díszszemle lesz a vörmezőn a király ő felsége előtt. Ez alkalomra a Budapestben állomásozó összes katonaság teljes díszben fog kivonulni. A fővezénylet Edelsheim-Gyulay báró főhadparancsnok feladata. A díszszemle után a váralkaba tér vissza a király és rövid pihenő után az iparesarnokban levő virágkiállításba hajtát.

— **Öngyilkosság.** Ujpesten kedden péchufalusi Péchy József közös hadseregbeli volt százados agyonlőtte magát. Az előléki család-ból származott férfit pár évvel ezelőt helyezték nyugalmobba s egy ideig a pénzügyminiszteriumban inokoskodott, de sehol sem volt sokáig maradása. Nejétől elváltan élt, halomra csinálta az adósságot, a míg csak valahol kapott. Mindinkább elzülőt s pár nappal ezelőt neje kereszte föl, pedig kívánva és fenyegetőzve, hogy ha nem segítenek rajta, agyon lövi magát. Meg is tette. Asztalán több levelet találtak s egy jegyzeket, melyen vagy husz kocsmáros volt felsorolva, kiknek kisebb-nagyobb összegzek tartozott. A boldogtalan mintegy ötven éves volt.

— **Megmérgezett ugorkák.** Meg el sem érkezett a nyári szazon, mely felderíti az ugorkák napját s már is szerepelt kezdeknek. Szereplők az alkalommal a rendőség háskörébe tartozik, mert halálesetek lett okozói. Tegnap ugyanis bizalmas uton azt az értesítést kapta a fővárosi főkapitányság, hogy három nap előtt a közösi lövonattársaság egyik kocsiisa a külvárosi ramalyelikeiben ugorkát vásárolt egy szatócsól. Délben megetté, estére nagy kínok között meghalt. Holttestét felboncolták a Rókusban, de jelentést a honozás eredményéről nem küldték a főkapitányságnak, jellehet kétségetlenné látszik, hogy részálizemreg volt az ugorkákban. A rendőség megindította a vizsgálatot.

— **Megtamadott esendörök.** Vuka fulban (diakovári alsipanság) husvét vasárnapján parasztként elő csoport, összeheslés folytán, egy ottani vendéglőben megrahant két esendört. Az őrsvezető könnyű sebet kapott, a esendör azonban oly súlyosan megsebesült, hogy körházba sem lehetett szállítani. Az őrsvezető az észeki körházba vitték. A esendőségi őrsállomás az esendőr őrsésítetvé, azonnal szagon vizsgálatot indított meg. A esendörök, kiket egészen váratlanul rohantak meg, bán- bán védelmezték magukat kardjaikkal, azonban a támadók, kik tulnyomó többségben voltak, visszavonulásra kényszerítették öket.

— **Rövid hírek.** Titokzatos ügy képezi beszéd tárgyát Tolnamegyében. Pavrely Ádám zakatáthi jegyző azt a följelentést tette, hogy gyermekében fekvő első nejét mostoha anyósa, Hiller Mihály né ő beleegyezésével megmérgezte oly eziából, hogy leányát Terziát vegye nőül. Vallomását másnap egész terjedelműen vizsázvonta: a vizsgálat azért folyik. H a y n e l d Lajos bilhona-épök a Szent-László társulatnál tizezer forintot tett le, oly esztől, hogy az őrszeg kamatai a Hukarestben állilitandó magyar plebiánia javára fordittassanak. — A l o - e z t e r g a l y n ó g r a d m e g y e i k ö z s e g b e n május 1-én új postahivatal lép életbe. — S z e n t - M i h a l y p e s t m e g y e i k ö z s e g b e n a samárhurti oly nagy mértékben lepedt fel, hogy az iskolák ne hüllöt zárnai. — P i s t o l y p á r b a j P o z s o n y m e l l e t t . I s z o n y m e l l e t t z o n o t a t u d e l e l t p i s t o l y p á r b a j u d r . P a t t a i R ó b e r t r e c h a r t h i k é p v e l ő t és képviselet és Langasser Antal, az „Unverfaelschten deutschen Worte“ című bécsi újság szerkesztője között.

— **A nagy világ.**

— A trónörökospár a „Greif“ yacht-on husvéthetlőn, a flumei öböl nyugati partján, vonult végig a legnagyobb időben Abbazia felé, hol a gőzös megállott. A rendkívül

látogatott fűdlőlöhe összes vendégei a partrasiettek, hol a katonaszekekar a néphimnusz jászolta. A „Greif“ később Abbazából Volosca felé fordult, aztán nagy kanyarodással a flumei kikötőbe befutva, a Szárpár-rakparton kikötött. Ekkor Lipót főherceg, a kormányzó gr. Zichy, Ramberg tábornagymagy és Schaffner ellentengernagy a hajóra mentek. Ö fenségeik a hajó fedelzetén hosszas beszélgettek a tisztelgőkkel, miattal a rakpartokat a lakosság tömegesen elhőrhítá. Este 7 órakor az udvari vonat a rakparton közvetlen a hajó elé vonult, úgy, hogy az átszállás csak pár lépésnyi távolság volt. Az indulás 8 órakor történt. Klótil főhercegné leányával együtt keyessel az indulás előtt a hajóra ment, ő fenségeiket üdvözölh. Midőn a trónörökospár a bengáli fényvel kivilágított hajóról a vonatra szállt, a nagy tömeg hatalmas éljenzéssel kísérte. Ö fenségek keiden délelőt érkeztek meg Bécsbe.

— **A király legújabb arczképe** Egy berlini lapnak írjak Bécsből: Nagy feltűnést keltenek Bécsben az olasz Gelli által a műcsarnokban kiállított arczképek. A fiatal művész, ki jelenleg Bécsben tartózkodik, Ferencz József királyt hívta meg, hogy fesse őt le. A király, ki a képekhez igen jól ért, önként határozta el magát, hogy ölni fog neki, s a festmény, mely már kész, mesterműnek mondható. A király már az álesek alatt látta, mily kitűnően sikerült a kép, s mikor Gellinek az egyenruha egyes részleteit kellett festnie, Gelli azt ajánlotta a királynak hogy — a fáradság kiküldése végett — állítson maga helyett legközelebb egy, hozzá hasonló testalkatu tábornokot. A király ez ellen protestált: ismét megjelent s két óra hosszat állt egyenesen Gelli előtt. Különben a művészsztel fésztelelőn társalgott minden lehető tárgyról.

— **Házior és házól.** Egy bécs-külvárosi házior közelébe a házálók ellen általános dertültséget keltő nkáztt adott ki, mely utóvégre is a rendőség beavatkozását tette szükségessé. Ugyanis a házior házain lly hirdemeyt függesztett ki, fusca fogalmat nyújtva jogfelfogásáról: „Vedelem az iparnak! E házban tilos a házálás. A lakóknak joguk van a házálókot elszelni és megsemmisíteni az árukat. Lahus Venczel.“ Ezyará házól elég megdondolatlanul megpróbálta a tilalom daczára a házákba hatolni s mikor a lakók a házior felszólításának praetiuss érvcvnt akarata szerezni, a rendőségnek kellett közbe lépni. A házior aztán felvilágosították, hogy nincs joga külön törvényeket alkotni.

— **Vakmerő tengeri rablás** történt a napokban bent a konstantinápolyi kikötőben. Egy kisebb görög vitorlás hajó utrakեսen pihent a kikötőben. A tulajdonos, ki saját hajóján a kapitányi szerepet töltte be, hajnalra títte ki az indulást, a Dunára készült, gabonával rakni meg hajóját. A török kikötőben töltött éj azonban végzetessé vált reá néve. Egy bárkán 12 rabló közedelt a hajóhoz, gyorsan a fedélzetre szókkott s megkötözte az őrt álló matrózt. Ennek segélykiáltására fölébredt s a fedélzetre sietett a kapitány is. Ahg lépett ki a rablók egyike yataján emelt rá s megölte. Aztán aditg kinozták a matrózokat, míg megmondták, hol tartotta gazdájuk a pénzét. Magukhoz vették a talált huszer frankot s gyorsan távoztak. A görög követéseg másnap értesült a dologról s erőlyes vizsgálat indítást követelte. A rendőség nyomozáshoz is látott s több gyanus együt elfogott. Egyik fogolyban a megkínözött matróz gazdájának gylkösára ismertek. Tehát nyomon vauunk s azt hiszik, az ügyet rövid időn kideríthetik. Ugy látszik, a tettesek görög hajósok.

— **Irókéslet puskagolyókból.** A bolgár fejedelem ugyancsak igyekszik megmutatni a világnak, hogy ő most Európa legharoziaasabb fejedelemé. Nemrég sógorneikének, Beatrix angol királyi hercegnőnek 49-dik születésnapjára olyan ajándékot küldött, a melynek megszerzése nem igen áll most módjában Európa egyéb hatalmasainak. Egy irokészati készlet az, melyet Sándor fejedelem a esatáren összeredett ellenséges puskagolyókból készítettett. Az ölöngolyokat a fejedelem elébb Párisba küldte, a hol megadták nekik a kellő formát. A golyók ezuthe vannak foglalta. Az érdekes ajándék, mint mondják, szepen sikerült.

— **Az angol nők szemérme.** Londonban egy férjgyilkossággal vádolt nő porének tárgyalásakor a londoni nők és fiatal lányok oly nagy száma jelent meg a törvényszéki teremnek a hallgatóság számára fenntartott részén, hogy az angol lapok ismételve foglalkoznak azszal az eszmével, hogy törvényesen korlátozni kellene az lly keyves ügyek tárgyalásánál a minden nemű és korú hallgatók beözömlését. Az említett pörben oly részleteket kellett szelöltetni, melyeket az orvosok maguk tartozkodással említettek, s melyek hallgatára a bírák és esküdtek arczába a röstelkedés pirja szókkelt. S a közönség női része, kik közt sok fiatal lány is volt, a helyett, hogy távoztak volna, nagy sovárgással lettek a legpinkasabb, itt nem részletelözött adatok szelöltetését. Az illetlenség megtörölására nines a bíróknak hatalma, legközelebb csak anynyit lehet meg, a mit Wils elnök most is meugtét, hogy igyvalmezte a női közönséget, hogy a bekövetéző tárgyalás meghallgatása nem nőnek való. Nehá a bíró erősebb jelzökkel is kíséri kifakadását, mint például az a bíró, ki hasonló esetben igy kiáltott a törömpörre: „Mondja meg a közönség közt lly nőknek, hogy most oly dolgok tárgyalására térünk, melyeket egy jóvalok nő sem hallgathat végig s a ki megis itt marad, lemond arról, hogy tisztességes nőnek tekintessek.“ Mindez semmit sem használt; a saent-skedés, ugy látszik, melynek pedig Angliában is nagy a divatja, nem őv meg az erkölcsi, az illumi eltoimpultságtól.

— **Van der Smisenné utolsó órai.** Jelentették, hogy Van der Smisenné asszony, a kire férje, Van der Smisenn belga képviselet revolverból hásztor rá lött, e hó 21-én sebeiben meghalt. Utolsó óráiról az „Independence Belge“ a következő érdekes részleteket írja: Ma (e hó 31-én) reggel hat óra tájban Protmé asszony egyedül virraszott barátinje betegágya mellett. Fél 7-kor fölébredt a beteg s Prot asszony inni adott neki. Van der Smisenné asszony igy halványan látszott. — Mária, mondá barátinje, ugy tet-

szik, mintha nem lenne egészen ébren. Mintha fátyl lenne a szemem előtt. — Csakugyan nagyon szenvedőnek látszott. szölt Protmé asszony, megjéjve a beteg halványaságától. — Előhívom Lambotte doctorot. (Ez a beteg egyik bátyjával a mellékseobában időzött.) — Kérlek, ne hagyj el, szölt Van der Smisenné, barátinje mindkét kezét meg ragadva. De a beszéd hallatára az orvos besietett s látta, hogy a beteg rosszabbul van e igen elgyöngült. Rögtön befőcskendezéseket alkalmazta a karon, hogy a beteg-et erősitse. De Van der Smisenné elszunnyadt, halványasága növekedett és az orvos halk hangon sugta Protmének: Vége van. A S. S. Jean et Nicolas templomból rögtön papot hoztattak. Az ingásóra hetet tított. Van der Smisenné magához térve kábúlásából, fölnyitotta szemeit és új-jain olvasott minden egyes óráttest. Ez volt az utolsó életjel, melyet adott. Lambotte doctor közelebb hajolt, hogy lélekzetét és szive dobbanását kémelje. De az megállott, a szerencsétlen asszony kisznyvedett. Sebei teljesen begyógyultak s ő most halt meg. Az orvosok sikerrel legyőzték a keletkezett tödögylvadást is, de nem tudtak erőt venni a beállott rendkívül gyöngeeségen. Halálát fél 9-kor tudták meg a St.-Gilles fogházban s a f-ogházférlgelyelő rögtön tudatta Van der Smisennél, a ki esékély fölindulással fogadta a hírt. Fél tizkor átvezették a törvényszéki palotába s négy óraig tartó kihallgatásnak vetették alá. Visszatértek rendkívül levert volt. Olvasással, szivarozással s vedelmének előkészítésével tölti egész idejét. Eddig rendkívül nyugodtan viselte magát.

— **Rövid hírek.** A királyné gyónatatója, dr. Hasel Ferencz Szeráfikus kanonok, nagyszombat hajnalán tüdőbetegségben meghalt. — Hanisch ügyvéd agyonlőtte magát az országos törvényték épületben, röviddel azon por tárgyalásnak megkezdése előtt, mely ellene 6000 frot elskakásza miatt inditottat. — Egy kariatiaipuskaműve olyan ismétlő puskát talált ki, melyből egy-egy harudpercz alatt tizenkészer lehet löni: már kipróbálták, igen nagy sikerrel. — Egy óriási toronyot terveznek az 1889-iki párisi vilákiállítás bejáratához, mely vasból készül s alsó oszlopi magasabbak lesznek a note-dame-i egyház tornyaiánál. Legfölül óriási erkelyt terveznek, melyek tetejéről hatalmas villamfény áraszja majd szét sugarait. A kötségeket 5 millió frankra számitják. — Szerencsétlenül járt műlovarnó Guerra Elvira, fiatal, eszményi szépségű műlovar, Lissabonban lebukott paripájáról a szon-al szörnvet halt.

— **Érdekes régiség Hätzegen.** Érdekes régiségre bukkant Bernád Miklos hátszegi kir. közjegyző. Házának építése közben egy régi templom körvonalai kerültek elő a föld-ből. Bernád ur nagy vigyázattal ásatni kezdte a falazatot s abban egy feje hiáján ép szobrot talált, melynek talapzatán ez olvasható „AES. ET HYGIA“, vagyis Aesculap és Hygia, aialta pedig, a második sorban: „P. AEL. HELMES“. Egyéb töredékes fölrások is vannak még a szobor talapzatán, melyeket több mesterség lesz kibővízni, mint az elsőt. A szobron hó koponyéfele van vállra vetve.

— **Az Arany János szobra.** Az Arany-szobor ügyében a fővárosi tanács kimondta, hogy annak helyétől az a tér lesz a legalkalmas, melyet a népszínház előtt nyitnak. Mert ez jövöben, a nagy-kürt mellett kiváló pont fog lenni, s nem is ezülszert, hogy minden szobrot egy városrészben helyezzenek el. Ez a tanács véleménye. Szavazat, de nem határozat. Remélhető, — írja a „F. L.“ — hogy ez a bizottság más véleményben lesz, mint a tanács. Egyfelől nem fogja engedni, hogy az Arany szobrot kitegyék oly helyre, mely csak jövöben lesz szép: másfelől ezülszertbbnek fogja találni, hogy eebb a már rendezett szép esztályeket díszítsék emlékművekkel, a jövö „pont“-jai pedig maradjanak a jövö számára. A sajnos pedig az, hogy e helypör miatt mag sem lehet meg csak szoborterpályázatot sem hirdetni.

— **A londoni Liszt-ünnepélyek** megindítg foglalkoztatják az ottani művészlátót. A mester elutazása előtt napokban pedig a „St. James Gazette“ ezt írta: „A Liszt-ünnepélyeknek maholnap végük lesz. Igaz, hogy a nagy mester már kétannyi idöt töltött itt, mint a meunyt szándékozott, de azért szeretnők, ha továbbra is maradna. Miut zeneirő, zongoraművész, criticus, mint a tásaság kedveltje s mint pap sokféle szerepe van hivatta s a különféle körökben mindenütt meg vannak az ő bámulói. Tegnap Manning örsök megüvására misét hallgattat az Oratoriumban és mise után reggelire ment báró Orözy Bódoghhoz, ki honfitársa, jó barátja s egykor tanítványa volt a zongorázásban. Valóban Angolország főnrai közt kevés van, ki oly tökéletesen el tudta zongorázni egy szép rószaleot „Tristán és Izold“-ból s Lisztnek egy, magyar rhapsodiáját, mint a mily szabotossággal és művészlíleg eljátszta b. Orözy, ki egyszersmind a hangszerelesnek is mestere, a miut azt „Renegát“ című dalművében bohizonyította. Természetes, hogy reá is hatalmas volt a nagy mester jelenléte. Mint az óskor egy híres énekese, ki nem akart dalolni, mikor kérték s ha nem kérték, sokszor gyöngyörködtette, miértő hallgatóit, ugy Liszt is, látva, hogy kiváló és mérőtt tásaság van körülte, a zongorához állt és miként d'Are Johanna nem tudott ellentállni, hogy fel ne öltse az angyalok hozta fegyverzetet, ugy Liszt is mintegy elragadtatásba jövén, felségesen játszott néhány darabot.“ Ugyane napról igy szöl báró Orözy Bódogh úrnak egy levele: „Az ősz mester nálunk reggelizett s tásaságot hívtam meg és Bologh tanítványait. Leírhatatlan az a hatás, melyet Liszt tett, midőn e válogatott vendégek előtt zongorához állva, „Dante“ szimfoniá“-jából egy részletet a néhány magyar rhapsodiát eljátszott; meg lelegetöket is visszajuttattak,

de midőn a mester, elvégezve bűvös játékát, fölkel, oly zugó tapsbírhamadott és oly lelkesedésbe tört ki Albion hidegverü népe, hogy beillett volna bármely heves vért nemzetek. Bódogh aztán beuntatta a mesternek minden tanítványát s mindenkézh volt egy-egy nyíjas szava s Bódoghhoz fordulva mondá: „Ce sont tous mes élèves de second grade.“ (Ezek mind az én tanítványaim másodfokban.) Többen voltak, kik már hallották Lisztet játszani és mondják, hogy talán soha sem játszott oly gyönyörűen, mint ezuttal. Sokakat könyek indított és mindenkit elhajolt, nemcsak nagszerű és pártalan játékaival, hanem rendkívül nyíjas modorával és lekötöző szép szavaival is.

— **S z e s z h a z .**
(Árad, április 27.)
„Tricoche et Cacolet.“
(Nyilas és Boránd jutalomjátéka.)
A szépszámu közönség jóízutt kazagott Tricoche és Cacolet grotesk átváltozásain, kiket Nyilas és Boránd nagy virtuozitással személyesítettek. Mind a kéttö érezte, hogy elemében van, s bajosnan tudók eldönteni, melyik volt a győztes abban a versenyben, mely erős próbára teszi a színész alakító elméjét. Alakot, hangot, kifejezést egy másodpercz alatt változtatni, ehhez, szivesen elismerjük, ért mind a kéttö: de minden vonást a maga helyén, a czeélnek megfelelően alkalmazni, és soha sem mennitől azona a határon, mely a művészt a közönségestől és izléstelenül elválasztja; ez, ez a nagy titok, melyet ugy látszik, nem sikerült még kitálatni egyiknek sem.

Az ensembelhez igen sok szó férne most is. Hiányzott az a magvaló ragadó verve, mely egy epusással meglhőditja a közönséget, s rohamos egymásutánban, ellenállhatlanul sorozja a czeé felé.

— **Somlóné Vadnai Vilma** asszony jutalomjátéka ma van, mely alkalomra a kedves „Lili“ kerül előadásra. Feleslegesnek tartjuk a Vadnai Vilma jutalomjátékát a közönség figyelmébe ajánlani, annyival is inkább, mert hisszük, hogy különben is ki-ki sietni fog megnézni a bjos Lilit, hogy meghallgassa töle az édes szerelmi ábrándot, az Oh mi bohó valék . . . kezdetti szép dalt.

— **SOMLÓNÉ VADNAY VILMA jutalomjátéka.**

Árad városi színház.

Folyó szám 208. 47-dik béreltszűnet.

Csütörtök, 1888. évi április 29-én.

Énekes vigátek 3 felvonásban. Írták: Hennequin és Millaud. (Benedék: Somló Sándor.)

— **SZEMÉLYEK:**

Antonin Plinhard, fűszér — — — Kiss Mihály.
De la Grange Batelliere báró — — — Molnár Antal.
Sainte Apothèse vicomte magyabátyja Borand Gyula.
Bouzinconre — — — Győre Alajos.
Bouzinourené — — — Váczy Vilma.
Amelie, leányuk — — — S. Vadnay V.
Antonine, dédnokájuk — — — Nyilasi Mátyás.
Bonpan, professor — — — Hatvani Éde.
René — — — Závadsky T.
Victorine, szohalelőv — — —

Kezdete 7 órakor.

— **TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.**

— **A „Tribuna“ sajtópöréi.** A „Tribuna“ két sajtópörét Kolozsvárt májusonapban fogják tárgyalni. Minthogy két sajtóvétségi eset forog fenn, két esküdtszéki tárgyalás lesz: május 11-én a lap 1885. évi 263-ik számában megjelent közlemény miatt, s május 12-én a lap 295-ik számában foglalt sajtóvétségi miatt. A „Tribuna“ ugyanis egyik korábbi számában megátmadta Kossuth Lajost, a miért leveleket ír hazza. „Ha Kossuthnak szabad — ugymond — bedolgozni leveleit a hazába, miért ne szabadna a román emigransoknak Romániából Erdélybe küldözgetni folhívásait? Ez összehasonlítás ellen az erdélyrészi szabadelvű párt lapjában, a „Kolozsvári Közlöny“-ben vezérezkeltet írt Sándor József, az erdélyrészi közmívelődési egyeslet titkára. A „Tribuna“ a 295-ik számban válaszolt a másik incriminált czikkben. „Ne önlengessé — írta többek között — a magyarok Kossuthot, mert ha Kossuth az alkotmányért harcolt, ami is a pragmatia sanctióban garantizott jogunkért küzdünk, mely szerint Erdélynek külön államanak kell maradnia öök időkre. Mindezek daczára a magyarok a mi (románok) beleegyezésünk nélkül egyesítették Erdélyt Magyarországgal; ánde legyenek meggyőözöde, hogy mi minden erönből rajta leszünk, hogy a pragmatia sanctióban foglalt jogaink érvényesüljenek. Ha a magyaroknak szabad volt akaratumik és a pragmatiasanctio ellenére egyesíteni Erdélyt Magyarországgal: néhez meggyözni a románokat, hogy nekik nem szabad azon lenniük, hogy Erdélyt egy más országgal egyesítsék. Ha a magyarok meggették, midőn erejük volt az, a mit akartak, vajton miért ne tegyék meg a románok is azt, amit akarnak, midőn erejük lesz az megtenni.“ Ez az az incriminált passus, mely a második sajtópört előidézte.

— **KÖZGAZDASÁG.**

— **Vegyes közlemények.**

— **A békeamegyei gazdasági egyesület** június 14-én d. n. 3 órakor Békés-Csabán a kövsényt rendez. Összesen öt futam lesz, melyek közül kettő a mezei gazdáké. A bejelentések urlovarkra néve a verseny nap-

ján déli 12 órákig, gazdákra néve a verseny kezdetéig Sztraka György rendezőnél Békés-Csabán eszközöndök. A díjakra összesen 67 arany fordítattik.

— **A repczeröl az ország több részéből** kedvezőtlen jelentések érkeznek. A repczereték egy részét már az őszzel ki kellett szántani, tavasszal pedig a hóvaladás után a fagy tette tönkre, a mi megmaradt, azt a férgék pusztították el. lly körülmények közt alig számíthatni még akkor repczeremére is, hogy a beltölöli szükséglet fűdözve legyen.

— **S z e s z h a z .**
(Április 28.)
(B.) Az üzlet változtatlan. Készaru nagyban 24.—, kicsinyben 24.50, hordó nélkül per 100 liter %.

— **Budapesti gabnatőzsde.**
(Április 28.)
Változtatlan. Tavasszi buza 8.15—8.16, új buza 5.37—5.38, tengeri május-juniusra 6.17 6.20, repce 10.75—11.80.

— **A pozsonyi szarvasmarhavásár.** Pozsony, ápr. 27. A mai szarvasmarhavásárra 1019 db hizott marhát hajtottak föl, köztük 825 db magyar ökröt, 6 db tehent, 4 db bikát, 1 db bivalyt, 154 db nemet ökröt, 25 db tehent, 4 db bikát. Az üzlet irányá igen élénk volt. A következő árak jegettek: magyar ökr 48—60.50 frt, nemet ökr 50—61 forint, kivételesen métermászánkt.

— **Sertéskereskedelmi csarnok.**
Budapest-Kőbánya.
Kőbánya, ápr. 27. Az üzlet kellemetlen. Magyar örségi öreg, nehéz 40—42, fiatal nehéz 43—43.50, közép 42—42.50 forint, könnyű 41—42 forint, közönséges szedett nehéz 45—45.50 frt, közép — — — frt, könnyű — — — frt. — Romániai szünetelt bakonyi nehéz 42—43 frt, szünetelt közep 43 — — — frt, szünetelt könnyű 41—42 — — — frt, eredeti nehéz — — — frt, szünetelt közép — — — frt. — Szerbiai nehéz — — — frt, közép 37—38 frt, könnyű 41—42 frt. — Hízó egy éves élőlányban — — — frt, hízó két éves makkos élőlányban 4 szualék — — — frt, 1 éves hízó a vasutról megszártva — — — frt. Az árak hivatali sertésenkél páronként 40 kilos és 4 szualék levonással kilogrammonként értendők. Makkos sertés, élőlányban 4 szualékos levonással — — — forint. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint szünetelték adattak át, vevőn s páronként 3 aranyban vás fejében megértetteknek.

— **KIS LOTTO.**
Budapest, április 28-án:
88. 53. 56. 40. 76.
Prága, április 28-án:
6. 55. 25. 84. 32.

— **Hivatalos árfolyamok**
a budapesti áru- és értéktőzsdén 1888. évi április 28-án.

Magyar aranyárjádék 6 sz.	—
Magyar aranyárjádék 4 sz.	103.50
Magyar papirárjádék 5 sz.	95.—
Magyar vasuti kölcsön	162.—
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kib.	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kib.	137.25
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kib.	117.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	105.—
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	105.—
Temes-bánási földterhermentesítési kötvény	104.50
Temes-bánási földterhermentesítési kötv. zár.	104.50
Kriályi földterhermentesítési kötvény	104.75
Horty-szalvon földterhermentesítési kötv.	104.25
Magyar szőlőszemaváltási kötvény	100.—
Magyar nyelvény-szorgoly-kölcön	118.—
Tizszaszbélyozás, es szegedi sorsjegy	124.25
Osztrák járadék pap-ban	85.20
Osztrák járadék ezüstben	85.30
Osztrák járadék aranyban	114.—
1860-iki osztrák államsorsjegy	138.25
Osztrák-magyar bankrészevény	877.—
Magyar hitelbankrészevény	293.25
Osztrák hitelintézeti részevény	289.10
Bzüst	—
Cs. és kir. arany	5.91
20 frankos arany (Napoleonod'or)	100.—
Német birodalmi márika	61.70
London (3 havi váltókért)	126.10
20 markos arany	12.34

— **IDEGENEK NEVSORA.**
(Április 28.)

Nádor-aszállé. Bányfi Gyula, birt. Makó. Makkos János, birt. B-Gyula. Dr. Lamberg, Bernád, ezredvez. Pancsova. Róza János, uszagazó, Szeged. Furták N. ügyvéd, Ungoc. Dr. Szabó J. ügyvéd, Bonyhód. József Desző, tanár, B-Komlós. Palásty József, jegyző, Czernobor. Friedrich István, gazdasági, Szekesút. Lévay Ignác, keresk. Ternoza. Amment Antal, keresk. Buttyin. Bienenstock Lujó, keresk. Buttyin. Kohn Lajos, keresk. Csernók. Sipádjai Béla, keresk. Csernók. — **Tűheher-ászállé.** Kövér István, birt. Medgyes. Pacsaivan. Tivadár, szerkesztő, Temesvár. Vangyel Szilárd, jegyző, Orosháza. Appel József, utazó, Bpest. — **Háromkirály-aszállé.** Istvánffy Béla, birt. Szemlák. Tornay József, jegyző, Szabolcs. Petrovics Jöonu, gepész, Batonya. Treitlinger József, keresk. Soborsin. Herliczky Rezső, czukrász, Arad. — **Zemlepi-ászállé.** Báró Wasmay A., birt. Bpest. Kégl Jenő, birt. B-Udaba. Novák József, fibiztos, Uj-Árad. Farkas Endra, biztos, Temesvár. Schmidt József, építész, Bécs. Popovits István, lelkész, Ottlaka. Jartek Gusz, ügyvéd, Bpest. Gáál Henrik, ügyvéd, Kolozsvár. Anon Kálmán, felügyelő, Temesvár. Dr. Schmettanovics N. orvos, Batonya. Fopper Zsigor, orvos, N-Vásard. Holler Antal, kereskedő, Makó. Schuler József, keresk. Bpest. Körner József, keresk. Bécs. Kormos Ede, keresk. Bécs. Miskivitz M., utazó, Bécs.

Felölös szerkesztő: Hidy Árpád.

— **Dr. Báltaszéki Lajos,**
köz- és váltóügyvéd Aradon,
irodáját
a mai nappal Hermann-udvar I. emeletének azon lakosztályába tette álltal, hol eddig az „Aradi Közlöny“ szerkesztősége volt.

